

1. kiadás 1961. április 15. 6 óra — perc

bb. 1. új tudományokat kellett életre az ember űrutazásának előkészítése - nagy ernő nyilatkozata

1 tz/hné/gy/vg 1961. április 15.

nagy ernő gépészmérnök, a mtesz központi asztronautikai szakosztályának titkára a következőket mondta el a magyar távirati iroda munkatársának az ember űrutazását előkészítő tudományos együttműködésről:

- új tudományág keres most nevét: az, amely a különféle orvosi és élettani tényezőknek a repülésben és az űrhajózásban, de általában a technikában való fokozott figyelembevételét biztosítja. tipikusan olyan új „hibrid-tudományág”, ez, amit például a nyelvtudomány és a matematika hézasságából származó matematikai lingvisztika: az elektronikus fordítógép ek saját külön nyelvtana.

- amíg az élő szervezetek nélkül felküldött mesterséges hold-kísérleteknél a fizikusnak és a technikusnak gyakorlatilag szabad keze volt a rakéta jellemzőinek megállapításában, a műszertartály kialakításában, az esetleges visszatérés fontosabb jellemzőinek meghatározásában, az élőlény jelenléte számos korlátozó tényezőt vezetett be, például amikor az élőlényt nem szállító szputnyik hordozórakétájának utolsó fokozata a szputnyik-pályára áll, esetleg 25-30 g, tehát a földi nehézségi gyorsulás 25-30-szorosát kitevő gyorsulással halad. élőlényt ekkora gyorsulás hatásának kitenni nem szabad - biztosítani kell tehát, hogy a rakéta utolsó fokozata a felgyorsulás végső szakaszában se lépje túl azt a nem túlságosan hosszú ideig, de mégis biztonságosan elbírható 10-12 g gyorsulást, amit az orvosok fekvő helyzetben, mell-hát irányban hatadó gyorsulás esetén még megengedhetőnek tartanak.

- ugyanízt lehet elmondani a visszatérés szakaszáról is, amikor a rakétát nem gyorsítják, hanem fékezik. ez szabja meg a visszatérő rakéta pályájának hajlásszögét.

- még sokkal inkább előtérbe lép az orvos és a mérnök együttműködése szputnyik-űrhajó-térszolgálatok tervezésénél, de minden bizonnyal kényelmes fülkéknek tervezésénél. a mérnököknek megint csak teljes mértékben igazodniuk kellett az orvosok előírásaihoz. pontosan meghatározott atmoszférát kellett létrehozniuk. az orvos előírta a nyomást, a hőmérsékletet, a relatív nedvességtartalmat, a mesterséges levegő pontos százalékos összetételét, s megadta azt is, hogy legfeljebb mennyivel változhatnak meg ezek az alapértékek az egész repülés alatt. ehhez egészén szokatlan kondicionáló rendszert kellett szerkeszteni, gondoskodva arról is, hogy ez a szerkezet száz-százalékosan üzembiztos legyen, mert hiszen jelentős mértékben ettől függött, hogy gagarin útségeiben elviseli-e az űrutazást.
/folyt. köv./

TL

2. kiadás 1961. április 15. 6 óra 10 perc

bb. 1. /uj tudományágat... 1. folyt./ gy

- figyelembe kellett venni, hogy a kabin levegőjének összetétele állandóan változik, hiszen az utas elfogyasztja belőle az oxigént és helyette széndioxidot lélegzik ki. a kilélegzett levegőből ezt a széndioxidot és a vizgőzt is el kellett vezetni és az oxigént frissrel kellett pótolni. gondoskodni kellett arról is, hogy ez a levegő fel ne melegedjen: vissza kellett hűteni. ehhez egy több részből álló, légszivattyúval, szűrőberendezésekkel, keverő gázpalackokkal és még sok más mérő, szabályozó, adagoló és egyéb készülékkel felszerelt egységet kellett alkalmazni. nem mondható berendezést kellett megtervezni, megépíteni és a gyakorlatban - a szokatlan körülmények között - kipróbálni, hogy ezután sor kerülhessen akár az állatok, akár a kísérlet melletti lezárásaképpen az ember repülésére.

- ami a fülke hőszabályozó berendezésének előkészítését illeti, a közönséges mesterséges holdak többnyire pörögnek tengelyük körül és mindegyik részük egyenletesen melegszik. az ember útutazása alkalmával ilyen pörgés megtűréséről szó sem lehetett. a szputnyik-űrhajó tehát az egész repülés alatt ugyanazt a viszonylagos helyzetet foglalta el. így a nap felé fordult részét alaposan felmelegedhetek volna, más részét pedig a túlzott hő-kisugárzás miatt mélyen a fagypontra alá hűltek volna. a fülke külső és belső hőegyensúlyának felbomlása minden bizonnyal az útutast is kellemetlenül érinti. ráadásul az egyenlőtlen távulás és összehúzódás miatt a szputnyik-űrhajó alakja is olyan mértékben eltorzulhat, ami a visszatérő szakaszon a földet érés várható pontját akár többszáz kilométerrel is eltolhatja. ezért kellett rendkívül gondosan megtervezett és szintén a gyakorlatban többszörösen kipróbált hőmérséklet-szabályozó rendszert kiépíteni, amely a különféle segédfelületek nyitásával és zárásával biztosította, hogy a fülke hőmérséklete mindig a kívánt szinten maradjon és ugyanakkor külső felülete is egyenletesen sugározza ki a meleget.

- nem lehetett könnyű dolguk a műszer- és a híradástechnikusoknak sem. az orvosok előírták több mint husz különféle élettani jellemző - a pulzus, a légzés, a vérnyomás, stb. - állandó mérését, a mérések eredményeinek rádióval való közvetítését és egyidejűleg magno-szalagra való felvételét.

- a megfelelő műszerek, a jelátalakítók, a programszabályozó egység és a híradástechnikai berendezés sok más elemének megtervezését csak a különleges feladatba begyakorlott, tapasztalt műszaki kolléktíva végezhette el. azt mondhatnánk azonban a kísérletben minden orvos félig mérnök és minden mérnök félig orvos is volt.

/folyt. köv./

Melb

TL

3. kiadás 1961. április 15. 6 óra 20 perc

bb. 1. /uj tudományágat... 2. folyt./ gy

- ne gondoljuk, hogy mindaz, amit most az első ember űrrepüléséhez megalkottak, csupán az űrrepülés számára hasznos. a mérőberendezéseket, a különleges klimatizáló készülékeket és a felszerelés sok más elemét a földi élettani kutatásban is fel lehet használni, egyikre-másikra valószínűleg a gyógyítás hétköznapi gyakorlatában is szerep vár. még sokkal jelentősebb azonban akár elvi, akár gyakorlati szempontból, hogy olyan távol-ész tudományágak, mint az orvostudomány és a műszaki tudományok képviselői egymásra találtak és alkotó együttműködésük-ből az egész emberiség részére származik maradandó haszon - fejlettebb tájékoztatását nagyremő.

/mti/

bb. 3. a mirköz az ország legjobb kisipari szövetsége, termékei 25 országba jutnak el

1 sz/sze/gy/vg

1961. április 15.

az országban működő csaknem 1 500 kisipari szövetséget közül, a múlt évi munkát figyelembe véve a mirköz bizonyult a legjobbnak. az ország legjobb kisipari szövetsége, címre jogosító oklevelét és vándorújszót Erdős József, az okisz elnöke pénteken átadta át a szövetséget dolgozóinak. a mirköz első sorban azzal érdemelt ki a kitüntetést, hogy a világpiacra is versenyképes termékeket gyárt. készítményeit, a hűtővitrinteket és a dízel próbapadokat 25 országba exportálja külkereskedelmünk. tavaly például többszáz hűtővitrint és fagyaltgépet készítettek szovjet, csehszlovák és nék megrendelésre. a dízel bemérő és ellenőrző műszerek, próbapadok eljutnak Indiába, Jugoszláviába, Ghanába, az Egyesült Arab Köztársaságba, Irakba, több népi demokratikus országba, köztük Kínába is. a szövetséget gyártmányainak 75 százalékát külföldön használják, a mirköz ezenkívül részt vesz a mezőgazdasági termelőszövetkezetek dízel-motoros gépeinek javításában is.

/mti/

Melb

TL

mti belföldi hírek

4. kiadás 1961. április 15. 6 óra 30 perc

bb. 2. több mint tízmillió forint a második kerületi oktatásügy fejlesztésére

1 hi/sze/vm/sr 1961. április 15.

a második kerületi tanács irányítása alatt 44 oktatási intézmény működik, ezekben 1280 óvodás, több mint 12.000 általános iskolás és több mint 2.600 középiskolás tanul, a nevelőotthonokban 550 tanuló, a diákotthonokban 120 személy teljes ellátásáról gondoskodnak, a tanácsi szervek jelentőségének megfelelően törődnek a közoktatás fejlesztésével, különösen a nagylétszámú, általános iskolás korú gyermekek elhelyezése jelent gondot, a probléma megoldását segíti elő a Pasaréti ut és a Battai Lépcső találkozásánál épülő 12 tantermes iskola, amelynek céljaira a fővárosi tanács csaknem hatmillió forintot juttat a kerületnek, az intézmény előreláthatólag szeptember 1-én nyitja meg kapuit.

a kerületi tanács több mint három és félmillió forinttal segíti az iskolaügyet, ebből a keretből egész sor oktatási intézmény felújítását, tatarozását, bővítését, vagy felszerelésének korszerűsítését oldják meg, ilyen lesz például a Bajos utca 34. szám alatti iskolában több mint egymillió forintot fordítanak részleges fűtécszerelésre, s egyúttal korszerű ebédlő létesítésére, a Rákóczi Ferenc gimnáziumban, valamint a Hűvösvölgyi nevelőotthonban esedékes kisebb felújításokra 170.000 forintot szánnak, a Lublói utca 1. szám alatti óvoda felújítása és átalakítása 350.000 forintba kerül majd, az óvodák berendezési és felszerelési tárgyainak kiegészítésére 177.000 forintot irányoztak elő, ez a keret az iskoláknál több mint hatszáz ezer forintot tesz ki.

az oktatásügyet az idén is többszáz társadalmi munkás segíti, mintegy 350.000 forint értékben vállalták például az óvodák, iskolák meszelését és a kisebb karbantartási munkák elvégzését, körülbelül 800.000 forint lesz az idén a gyakorlati oktatás céljaira felajánlott felszerelések, anyagok értéke, s mintegy harmincezer forintba becsülik azokat a juttatásokat, - könyveket, szemléltető eszközöket - amelyeket a szülői munkaközösségek ajánlottak fel az iskoláknak és az óvodáknak. /mti/

Zelw

T

mti belföldi hírek

5. kiadás 1961. április 15. 6 óra 40 perc

bb. 4. új hűtőberendezés a felújításra kerülő győri kekész- és ostyagyárban

vid te/gy/ki 1961. április 15.

a győri kekész- és ostyagyárban pénteken helyezték üzembe a másfélmillió forintos beruházással létesült, nagyteljesítményű hűtőberendezést, ami a gyár rekonstrukciójának kezdetét jelenti.

a húsvéti cikkek legyártása után csökkentett üzemmé dolgozik most a gyár és az átmeneti szünetet a szokásos évi karbantartáson kívül a termelés technológiai átszervezésére is felhasználják, ehhez biztosítja a legfőbb feltételt a hűtőberendezés, amely ammóniákkal hűtött sósvíz áramoltatásával a megkívánt alacsony fokozatú az egyes munkahelyek és raktárak hőmérsékletét, ezzel lehetővé vált, hogy ne csak az őszi-téli szezonban, hanem egész éven át gyárthassák a csokoládés árakat is, mégpedig termelékenyebben, gazdaságosabban, mint eddig, mert a hűtéssel megrövidül a gyártás időtartama.

/mti/

bb. 5. egyetemi tanárok az ipartervben

hné/gy/vg 1961. április 15.

az ipari és mezőgazdasági tervező vállalat igazgatójának, Takács Gyula gépészmérnöknek meghívására, az építőipari és közlekedési műszaki egyetem tanárai dr. porényi Imre rektor vezetésével látogatást tettek az ipartervben, megtekintették a folyamatban lévő nagyobb építkezések terveit és ezekkel kapcsolatban eszmecsarét folytattak vezető tervezőkkel, a mindkét fél számára igen hasznosnak bizonyult megbeszélést a jövőben szorosabb együttműködés fogja követni.

/mti/

bb. 6. piacra került bananya híres primőrnövénye, a mohácsi ,,ádvanti kekáposzta,,

vid j/gy/ká 1961. április 15.

mohácsi vidékének híres primőrnövénye, az ugynvezett ,,ádvanti kekáposzta,, , amely nevét onnan kapta, hogy a palántákat rendszerint a karácsonyt megelőző hetekben, azaz adventben ültetik ki a szabadba.

/folyt. köv./

Zelw

T

mti belföldi hírek

6. kiadás 1961. április 15. 6 óra 50 perc

bb. 6. /piacra került,... folyt./ gy

az itteni kedvező időjárás, a rövid és enyhe tél lehetővé teszi, hogy a zsengekáposzták átteljenek és korán érjenek be, a duna-parti városka határában jelenteg 275 holdon zöldell ez a primőrművény, s a kékáposztafélék olyan szépek, hogy a szakemberek 40-50 mázsás holdankénti termésre számítanak. a szokatlannul még áprilisban valamivel előbb következett be az érés, mint más években, s a hét végén már a pécsi zöldségüzletekben árulták a mohácsi kékáposztát.

/mti/

bb. 7. befejeződött a szalonkahuzás a bükkben

vid j/gy/ká 1961. április 15.

a korai kitavaszodás az idén a szokásosnál két héttel korábban meghozta a szalonkahuzást a bükkben, a hirtelen jött meleg miatt azonban a huzás széttagolt volt, s a máskor csoportosan érkező madarak most csak kisebb csapatokban tűntek fel, úgy-hogy a vadászok kisebb zsákmányt ejtettek. most, hogy a huzás befejeződött, a vadászok alig 100 szalonka elejtéséről adhatnak számot, még a legeredményesebb szalonkavadásznak, esernyő László Erdőmérnöknek is meg kellett elégednie 6 madár elejtésével.

/mti/

Del

TL

mti belföldi hírek

7. kiadás 1961. április 15. 6 óra 50 perc

bb. 8. római őrtornyot találtak a bezenyei termelőszövetkezet földjén

vid/fm/rj fm 1961. április 15.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági akadémia dolgozói rendszeresen látogatják az általuk patronált bezenyei termelőszövetkezetet. legutóbb határjárásukon régi kőtörmelékre figyeltek fel, amelyre felhívták a mosonmagyaróvári hárság múzeum vezetőjének figyelmét. kiderült, hogy a kövek római-kori őrtorony maradványai, amelyet a tizedik római légió épített meg a második században./mti/

bb. 9. hatholdas uttörőpark épül zalaegerszegben

vid/fm/rj fm 1961. április 15.

a zalaegerszegi dózsa általános iskola tanulói hat holdnyi területet kaptak a városi tanácstól. az iskola tanulói, a szülői munkaközösség, s a városi kiskis- fiatalok uttörő parkot létesítenek rajta. ott építik fel a nyári táborot is. a tavaszi szünetben fásították a területet./mti/

bb. 10. másfélmillió naposcsibét kaptak haztáji gazdaságokban a baranyai parasztasszonyok

vid/ká/rj 1961. április 15.

a baranyai falvakban a mostani tavaszon nagy lendületet vett a csibanevelés. eddig 120 termelőszövetkezet jelentette be, hogy baromfit tart, s a nagyüzemi telepeken mintegy félmillió csibét, kacscát, libát és pulykát, a tavalyi mennyiség ötszörösét nevelik fel. a háztáji csibanevelés iránt is élénk az érdeklődés. becslések szerint körülbelül 100 000 kottlóst ültettek a szövetkezeti parasztasszonyok az elmúlt hetekben, nem ritka az olyan falusi porta, ahol 4-5 kottlós ül a tojásokon, május közepéig előreláthatólag másfélmillió csibe kel ki a baranyai háztáji gazdaságokban./mti/

8.20.

se

ca

mti belföldi hírek

8. kiadás 1961. április 15. 10 óra¹⁰ perc

bb. 11. pécssett rendezik meg az 1. országos gyógynövény konferenciát

vid/fm/rj fm 1961. április 15.

az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete gyógyszerész szakosztályának pécsi csoportja a tit baranya megyei szervezetével közösen május 26-28 között pécssett rendezik meg az 1. országos gyógynövény konferenciát. a konferencia első két napján 14 előadás hangzik el. az előadásokat fővárosi és szegedi egyetemi tanárok, a budapesti gyógyszeripari kutató intézet, a kőbányai gyógyszerárugyár, az ommi és a mta dunántúli tudományos kutatóintézete gyógynövényszakértői, kutatói tartják. a harmadik napon a gyógynövényekben gazdag mecsekre látogatnak a kongresszus résztvevői. /mti/

bb. 12. fiatal képzőművészek kiállítására készülnek szabolcsban

vid/fm/rj fm 1961. április 15.

szabolcs-szatmár megyében a kulturális szemle keretében képzőművészeti pályázatot is hirdettek. a pályázat iránti érdeklődés igen nagy: eddig 183 alkotás érkezett be. a megyei kisz-bizottság és a nyíregyházi józsef attila művelődési ház szakköre a legjobb pályaművekből május közepén kiállítást rendez nyíregyházán. /mti/

bb. 13. 150 millió balatoni süllőivadék a „halbölcsödében,,

vid/ká/rj 1961. április 15.

az enyhe tél és a korán érkezett tavasz hatására a balatonban korábban kezdődött a süllők ivása. a hatásztelepeken már a téli hónapokban több mint 4000 mesterséges fészket készítettek hálóból, s ezeket április elején a tó legcsendesebb részén rakták le. a fészket kereső süllőpárok hamar birtokukba vették a vizinövényekhez hasonló hálókat, és rárakták ikráikat, az egyenként 50 000 - 60 000 ikrával megrakott fészkeket az alsórsi keltetőállomásra szállították, ahol a balaton vizével megtöltött medencékben 150 millió süllőivadékot keltettek ki. a rendkívül érzékeny kis halakat még néhány napig az alsórsi „halbölcsödében,, tartják, s ha megerősödnek, a balaton csendes, mély vizébe bocsátják őket. /mti/

8.25.

HR

mti belföldi hírek

9. kiadás 1961. április 15. 10 óra¹⁰ perc

bb. 14. ötszáz oldalas monográfia kecskeméti járás falvairól

vid/fm/ke/e fm 1961. április 15.

a hazafias népfront kecskeméti járási bizottságának kezdeményezésére összegyűjtik a járás községeinek múltjára vonatkozó dokumentumokat és a fejlődés mai téryeit. az adatok feldolgozása után előreláthatólag 500 oldalas monográfiát adnak ki, amelyben megírják a községek történetét és mai fejlődését, a monográfiát eljuttatják a járás iskoláiba és könyvtáraiba is. /mti/

bb. 15. simazinnal „kapálják,, a szőlőt a balaton mentén

vid/ká/j/e 1961. április 15.

a balatonaligai állami gazdaság csoportjai, badacsonyi és somlói szőlőiben az idén először alkalmazzák nagyüzemileg a vegyszeres gyomirtást. a tavalyi eredményes kísérletek bebizonyították, hogy a simazinos kezeléssel teljesen elpusztul a gyom a szőlősorok között, és elkerülhető a kapálásnál a legnagyobb elővigyázatosság mellett is gyakran előforduló tökesérülés. a gazdaság az idén összesen 600 holdon alkalmazza ezt a módszert, holdanként általában 4-5 kiló vegyszert használnak fel, amit 4 kis traktor segítségével rövid idő alatt kipermeteznek. /mti/

bb. 16. a nagyüzemi módszerek elterjesztésére 21 bemutató üzemet jelölnek ki somogyban

vid/ká/j/e 1961. április 15.

somogy megyében a példamutató mezőgazdasági nagyüzemek korszerű termelési technikai módszereinek népszerűsítésére, elterjesztésére 21 szaktanácsadó és bemutató üzemet jelölnek ki. ezekben az állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben az azonos termelési adottságokkal rendelkező közös gazdaságok vezetői, dolgozói megismerhetik a legelőnравezetőbb eljárásokat. az országoshírű barcsi vörös csillag termelőszövetkezet 10 hasonló adottságú közös gazdaságnak ad támogatást az eredményes növénytermesztéshez. a kapos völgye legismertebb állattenyésztő szövetkezetében, a göllői béke tsz-ban, az állattartó közös gazdaságok tanulmányozzák a módszereket, míg a zöldség- és gyümölcsstermesztőknek a balatonújhegyi és a balatonboglári állami gazdaság ad tanácsot. a burgonyatermesztés agrotechnikáját az ugyancsak bemutató üzemenként kijelölt lédódi állami gazdaságban sajátíthatják el a termelőszövetkezeti szakemberek, brigádvezetők. /mti/

8.35.

HR

10. kiadás 1961. április 15. 10 óra²⁵ perc

bb 17. szombaton a technika házában négy ország szakemberei beszéltek meg, hogyan szélesíthetik ki a textilipar nemzetközi tapasztalatcseréjét

i sz/sze szb vg 1961. április 15.

A csütörtöki és pénteki lezajlott textilipari gazdasági konferencia külföldi képviselői szombaton délelőtt a technika házában a magyar szakemberekkel együtt munkabizottsági értekezletre ültek össze, hogy megvitassák a textilipari nemzetközi tapasztalatcserézés módjait, a héten megtartott gazdasági konferencia az üzemszerű összehasonlítás kérdéseivel foglalkozott, vagyis azzal, hogy az különböző gyárakban kialakult termelési technológia és annak gazdaságossága hogyan hasonlítható össze, a legjobb módszerek elterjesztését hogyan segítheti, az ilyen összehasonlítást nemzetközi mérés-tekben is ki akarják terjesztani és ennek módjait beszéltek meg szombaton a csehszlovák, a lengyel, az ndk-beli és a magyar szakemberek, az ndk képviselői elmondották, hogy náluk már 1954-ben megkezdődött a tervezett üzemszerű összehasonlítás és a felmérések adatait eredményesen használják fel a munkaverseny konkrét céljainak megjelölésénél. /mti/

bb 18. továbbképző tanfolyamokat szerveznek szolnok megyében a gyakorlati foglalkozásokat vezető pedagógusok

vid fm/ke szb fm 1961. április 15.

szolnok megyében már több mint 80 iskolában tanítanak gyakorlati ismereteket is, új műhelytermeket hoztak létre és mintegy félmillió forintos költséggel tökéletesítették a felszerelést.

A megyei tanács művelődésügyi osztálya nagy gondot fordít a gyakorlati foglalkozásokat vezető pedagógusok szakismeretük bővítésére, a nyári szünetben továbbképző tanfolyamokat indítanak, a karcagi és a törökszentmiklósi technikumban mezőgazdasági, a szolnoki gépipari technikumban ipari képzést kapnak a nevelők, a tanfolyamokon mintegy 80 pedagógus vesz részt, a mezőtúri, a karcagi, a turkevei általános iskolák a helyi termelőszövetkezetekben tanulmányozzák a nagyüzemi gazdálkodás alapelveit, ellátogatnak az állami gazdaságokba és a kísérleti intézetekbe is, a nagykunság több iskolájában gyakorló kerteket, kísérleti táblákat biztosítottak a tanulóknak. /mti/

9.45.

Handwritten signature

11. kiadás 1961. április 15. 11 óra¹⁴ perc

bb 19. élénk tudóscsere április első felében

i ms/gk-lm sr 1961. április 15.

Hazánk bekapcsolódását a nemzetközi tudományos életbe szemléltetően mutatja az az élénk tudóscsere, amely április első felében zajlott le. Hevesi Gyula, az akadémia alelnöke és Zentai Béla tudományos munkatárs csehszlovákiai tanulmányutakon voltak, vendel Miklós akadémikus többször járt az alkalmazott geotudományok első nemzetközi szimpóziumán, bározi Géza akadémikus és Balázs János kandidátus firenzében a 7. nemzetközi névtani kongresszuson képviselte magyar tudományt, Szalay Sándor, az akadémia levelező tagja szeptemberben utazott, ahol a nemzetközi atomenergia ügynökség ösztöndíjával három hónapig a nobel fizikai intézetben folytat tanulmányokat, Szentágothay János levelező tag new yorkban a szem mechanizmusával foglalkozó tudományos összefüggéseket vett részt, vértess Edit, a nyelv- és irodalomtudományok doktora és Radamovits Károly kandidátusa finnországra, Szűcs Péter, a matematikai tudományok kandidátusa dániába, Bartha Lajos docens az ndk-ba utazott hosszabb tanulmányutakra, kivülük több fiatal kutató utazott csehszlovákia, lengyelországra és az ndk-ba tanulmányutakra.

A külföldi tudósok közül g. s. stent amerikai orvosprofesszor, a. zygmond, a chicagói egyetem tanára, angelo brelich római professzor, v. tervonen finn nyelvész, jaroslav dubniczky az anton spiesz szlovák történész, valamint gudrun frankenberg német asszisztens teszt tudományos látogatást hazánkban. /mti/

bb 20. új eljárással félmillió köbméter vizet csapoltak le az ományi függőakna vízdús uszóhomokjából

vid te-lm ki 1961. április 15.

Az ozdvidéki szénbányászati trösztnél többmillió tonnnyi szénvagyon kitermelésére két esztendője új függőakna mélyítését kezdték meg, az aknával 280 méter mélyre hatoltak és az egyes szinteken is átjutottak, mikor váratlan akadály állta a bányászok útját, az egyes talp után 8-12 méter vastagságú, rendkívül vízdús rétegek jutottak, az uszóhomokos rétegből zápor módjára dőlt a víz és megakadályozta a továbbhaladást, a réteg áthárítása pedig szükséges, mert az alatt fekszik a többmillió tonnnyi szénkincs. /folyt.köv./

10.00

Handwritten signature

mti belföldi hírek

12. kiadás 1961. április 15. 12 óra - perc

bb 20. /új eljárással félmillió... folyt./- szb

az uszóhomok vizének lecsapolására az ózdvideki szénbányászati tröszt mérnök kollektívája hazánkban eddig nem alkalmazott eljárást dolgozott ki, a víz a rétegbe különleges szűrőberendezéssel elátoított csapolónyílásokat mélyítették, az eredetileg 7.5 atmoszféri nyomású víz a szűrőfejek saját nyomásától kristálytisztán került a függőaknán át a felszínre.

eddig kerek félmillió köbméter vizet csapoltak le, a víznyomása pedig két atmoszfériára csökkent, így a rétegben levő vizet most már buvárszivattyúkkal emelik felszínre, a vízleerítést folytatják és az év végére a víznívót annyira csökkentik, hogy az aknát tovább mélyíthetik.

a vízlecsapolásnak azonban már most is vannak eredményei, az egyes telepeken a feltáróvágatok hajtásánál a csapolás előtt havonta csak 8-12 métert tudtak előrehaladni, most pedig, a vízmennyiség és a nyomás csökkenése óta már elérik a harminc métert is. /mti/

bb 21. ipargazdasági csoport alakult miskolcon a mtesz intézőbizottsága mellett

vid te szb ki

1961. április 15.

a mtesz miskolci intézőbizottságához tartozó 16 tagegységet már eddig is számos gyakorlati segítséget nyújtott a borsodi üzemeknek egyes kérdések megoldásához. a kohászati üzemek és gépgyárak felkérésére határozták el az ipargazdasági csoport létrehozását, az alakuló ülésen Valkó Márton, a Lenin Kohászati Művek Kossuth-díjas igazgatója ismertette az ipargazdasági bizottság feladatát, elmondotta, hogy mind a kohászat, mind pedig a gépgyártás szükségét érzi a korszerű üzemszervezési, szervezési módszerek kialakításának, ami a csoport feladata lesz.

Dr. Susánszky János, a miskolci nehézipari műszaki egyetem tanársegítő docense ismertette a bizottság programját, szerint többek között továbbképző tanfolyamokat, előadásokat tartanak, hazai és külföldi tanulmányutakat szerveznek, tervezik, hogy a kohó- és gépipar körébe tartozó gyárak és üzemek részére rendszeres ipar- és üzemi gazdasági tanácsadást szerveznek, a gyárak által megadott problémákról. /folyt.köv./

10.10.

10/10

Co

mti belföldi hírek

13. kiadás 1961. április 15. 12 óra 05 perc

bb 21. /ipargazdasági csoport... folyt./- szb

ezenkívül több munkabizottságot alakítanak az egyes üzemekben felmerülő komplex feladatok kimunkálására.

a vezetőség elnökevé Valkó Márton, a Lenin Kohászati Művek Kossuth-díjas igazgatóját választották. /mti/

..-

bb 22. német szakemberek segítségével készült klimatérkép segíti a nagyüzemi takarmányszáritást

i so /tm szb so

1961. április 14.

a korszerű takarmányszáritás, s ezon belül a szellőztetéses szénakészítés nagyobb mérvű alkalmazása érdekében tanulmányozni kellett a levegő hőmérsékletét, relatív páratartalmát, és átlagos vízelvonó képességét a szénaszáritás szempontjából fontos, május, június és szeptember hónapokban.

az állami gazdaságok főigazgatóságának megbízásából dr. István Mezőgazdasági mérnök az országos meteorológiai intézet segítségével 56, főleg állami gazdaságokban működő megfigyelő állomás öt év alatt begyűjtött adatait dolgozta fel, 14 állomástól pedig 50 esztendője megvannak a jelentések a páratartalomra vonatkozóan, a magyarországi felmérés értékelésébe kapcsolódott a német demokratikus köztársaság két kiváló szakembere, akik gyűjtik és értékelik az egész Európára vonatkozó megfigyeléseket. dr. C. Pötke mezőgazdasági mérnök és dr. A. Rauber agrármeteorológus a kapott adatok alapján klimatérképet készített a magyarországi helyzetről és rendkívül értékes tanácsokat adtak a szellőztetéses száritási módszerek szélsebességi körülményeinek alkalmazásához. megállapították, hogy a szellőztetéses, ventilátoros száritásra az időjárás feltevések magyarországon háromszor olyan kedvezőek, mint a német demokratikus köztársaságban, csehszlovákiában és Ausztriában, ahol pedig ezt a módszert már általánosan használják.

az állami gazdaságokban új technológia alkalmazásával üzembe helyezik a már korábban elkészült hideglevegős száritókat, emellett, hogy mintegy 400 nagy ventilátort üzemeltetnek, megkezdik a kisebb-németségű tapasztalatok szerint a kisebb, könnyen mozgatható ventilátorok kipróbálását is. /mti/

..-

Co

10.20.

10/20

mti belső hírek

14. kiadás 1961. április 15. 12 óra 40 perc

bb 23. a belorusz állami népi ének- és táncegyüttes

j szb tk 1961. április 15.

előadása ma este 7 órakor nem a csepeli munkásoktthonban, hanem a csepeli sportcsarnokban lesz. /mti/

bb 24. megjött az üvegházi kigyóuborka - olcsóbbodás: primőrökben

i nj/j-lm ká 1961. április 15.

a nagyvásártelére szombaton reggel 35 vagon és 17 tehergépkocsi áru érkezett, a vagonszállítmányok így oszlottak meg: 25 vagon burgonya, 1 vagon vöröshagyma, 2 vagon alma, 2 vagon narancs, 4 vagon tojás és 1 vagon vágottbaromfi. a tehergépkocsik tarmát és zöldsárut hozták fel.

a hajdusoboszlói, termálvizvel fűtött üvegházi primőrízemből szombaton megjött a salátának való kigyóuborka. árát különként 28 forintban állapították meg, az állami ételmi-szerboltokujból mérsékelték az ujdonságok árát. így a szabadföldi salátát fejenként 1.30-1.70, a melegágyit 1.50-2.10, a pirosnetket csomónként 1.30-1.70, a kerti sóskát különként 3.50, az osztályozott spárgát pedig 6-24 forintért adták. /mti/

10.55.

HE

Cs

mti belső hírek

15. kiadás 1961. április 15. 15 óra 15 perc

bb 25. mintegy 1,500 külföldi nézi meg a vasárnapi magyar-német laodarugó világbajnoki selejtező mérkőzést

i tz/tm-lm ki 1961. április 15.

a vasárnapi magyarországi-német demokratikus köztársaság világbajnoki selejtező mérkőzés iránt igen nagy az érdeklődés külföldön is.

az íbusz szervezését mintegy 1,500 külföldi nézi meg a mérkőzést közük szovjet, lengyel, csehszlovák és legnagyobb számban - mintegy 1.200-an - német szurkolók.

már pénteken este megérkezett az ndk-ból az első kis csoport, amely szerda éjszakaig marad hazánkban. itt-tartózkodásuk alatt nemcsak budapesttel ismerkednek meg, hanem felkeresik balatonfüredet is. szombaton a délelőtti órákban különvonattal újabb 510 szurkoló érkezett a német demokratikus köztársaságból és vasárnap reggel még 350-en követik őket. /mti/

12.40.

bz 26. kiállítás nyílt a korszerű családiház-típusokról - mintegy négyszáz családiház-as település építésének támogatására szocialista szerződést kötött az ócsai dolgozókkal a típustervező intézet

i sb/sze-lm vg 1961. április 15.

az ém típustervező intézet szombaton kiállítást rendezett ócsa községben a korszerű családiház-típusokról. bemutatják ötven különböző családiház tervét, összehasonlítást kiállították néhány olyan házrajzat is, amely házilagosan épült és a kistakás-építkezés elrettentő példája. a községben többszáz család elhatározta, hogy házat épít. a munka támogatására az intézet tervezői szocialista szerződést kötöttek a helyi képviselőivel. így korszerű típustervek alapján, helyi építőanyagokból és előszámlált szerkezetektől mintegy négyszáz családiház új település épül ócsán.

helyi építőanyagok megföldön az intézet mérnökei készítik el a családiházak végleges terveit, segítenek a település rendezési tervének módosításában, s vállalják, hogy az építkezés műszaki irányításában is részt vesznek. község vezetői megismerik majd a családiház-építő szövetkezetet, a közdeményezés önszorgos elterjesztésének támogatására típusrajz-tesztelés céljára vendégül a hasznosító települések építéssel törvénző községek küldöttségét. /mti/

13.05.

HE

18. kiadás

1961. április 15.

16 óra 45 perc

bb 28. /nemzetközi autóbemutató... folyt./- szb

- az idén még inkább kidomborodik a budapesti ipari vásár nemzetközi jellege, magyarországgal együtt huszonegy ország mutatja be termékeit, kollektív kiállításal vesz részt a szovjetunió, Lengyelország, csehszlovákia, bulgária, kína, a német demokratikus köztársaság, jugoszlávia, ausztria és franciaország. hivatalos kiállítóként jelenik meg a vásáron olaszország, a német szövetségi köztársaság, hollandia, anglia és marokkó. egyéni cégekkel képviselteti magát svájc, svédország, norvégia, monaco, belgium és dánia. rengeteg külföldi árufelvásárlás tartul az érdeklődők elé, a szovjetunió például olyan új gépeket mutat be, amelyek egy része még csak az idén kerül a szovjet üzemekbe, a német demokratikus köztársaság modern butorokkal, szerszámokkal, lengyelország könnyűipari termékekkel, butorokkal, csehszlovákia a többi között gépkocsikkal, bulgária iparcikkokkal, kína új gépekkel, műszerekkel, gyöngyöri szőnyegekkel, jugoszlávia sok más között háztartási cikkekkal, könnyűipari termékekkel, ausztria műszerekkel, gépekkel, franciaország gépkocsikkal, kozmetikai cikkekkal vonul fel, érdekessége lesz a kiállításnak az olasz éni cég ötven méter magas olajfunótorja, amit a városligeti tó partján építenek fel, a német szövetségi köztársaság, hollandia, anglia - a cégek termékein kívül információs pavilonokat jelentkezők a budapesti ipari vásáron, - mondotta dr. vitéz andrás, a vásár igazgatója. /mti/

bb 30. feladó: kemenesaljai úttörő tsz, címzett: sopron, tapolca, keszthely, ajka és szombathely piaca

vid ká/j szb ká

1961. április 15.

Vas megye egyik legnagyobb baromfitenyésztő termelőszövetkezetéből, a kemenesaljai úttörő termelőszövetkezetből a hét végén öt dunántúli városba: sopronba, ajkára, tapolcára, keszthelyre és szombathelyre szállítottak pocseny csirkét, a 9 hetes, átlag 80 dekás csirkék tehernautón és vonaton tették meg az utat, a szövetkezet baromfi farmján jelenleg 22.000 nántanivaló csirkét nevelnek, s a piaci szállítás mellett a sárvári baromfi feldolgozó vállalatnak is nagy tételűket küldenek, amint a csibegyár kiürül, ismét 22.000 napos csibével népesítik be, úgyhogy egy év alatt csak ez a közös gazdaság 100.000 pocseny csirkét értékesít. /mti/

14.35.

Handwritten signature

19. kiadás

1961. április 15.

10 óra 30 perc

bb 31. kik és hogyan jelentkezhetnek az egyetemek és főiskolák levelező és esti tagozataira? - felvételi vizsgák júliusban, illetve október-novemberben - a művelődésügyi minisztérium tájékoztatója

i zs/sze-ím sr

1961. április 15.

a művelődésügyi minisztérium illetékesei tájékoztatták az mti munkatársát az egyetemek, főiskolák, akadémiák tanító- és óvónképző intézetek levelező- és esti tagozataira, a mérnök-közgazdász képzésre, továbbá az eötvös loránd tudományegyetem nyelvtanfolyamára történő jelentkezésről.

a tájékoztatás szerint a levelező, illetőleg esti tagozatra felvételüket kérhetik azok a 22-40 év közötti érettségizett dolgozók, akik legalább két éves szakmai gyakorlattal, vagy munkaviszonnyal rendelkeznek. a képesítés nélküli óvónók esetében az alsó korhatár 21, a testnevelési főiskolára pályázók-nál pedig a felső korhatár 32 év.

a pedagógiai főiskolára, a gyógypedagógiai tanárképző főiskolára, továbbá a tanítóképző- és óvónképző intézetekre csak a jelenleg is pedagógusként dolgozók pályázhatnak. a fegyveres alakulatok kötelékébe tartozók - a polgári alkalmazottak is - a szolgálati ut betartásával kérhetik felvételüket.

egyetemi, főiskolai, akadémiai végzettséggel már rendelkező dolgozók jelentkezéséhez a munkahely felügyelőjétől a minisztérium hozzájárulása szükséges - ez vonatkozik a mérnök - közgazdász szakra pályázókra is, - ezért jelentkezési irataikat minisztériumuk személyzeti főosztályához kell továbbítani.

a jelentkezés módjáról az illetékesek elmondották:

- az érdeklődőknek a rendszeresített nyomtatványt - jelzési táblát - az szükséges mellékletekkel együtt a munkahely vezetőjéhez kell beadni, aki továbbítja azt a megjelölt intézményhez. jelentkezhetnek továbbtanulásra azok is, akik a dolgozók középiskoláiban ebben az évben fejezik be tanulmányaikat, nekik azonban jelentkezési lapjukhoz csatolniuk kell iskolai átogatási igazolványukat - érettségi bizonyítványukat pedig a felvételi vizsgán mutatniuk majd be, a 40 éven felüliek felvételi vizsgára bocsátását indokolt esetben a rektor, illetőleg az igazgató engedélyezheti.

/folyt.köv./

15.14

Handwritten signature

Handwritten mark

20. kiadás 1961. április 15. 17 óra 10 perc

bb 31. /kik és hogyan... 1. folyt./-lm

- a jelentkezési kérelmeket a művelődésügyi minisztériumhoz tartozó felsőoktatási intézményekben, a soproni erdőmérnöki főiskolán és a testnevelési főiskolán május 15-ig, a földművelésügyi minisztérium felügyelete alá tartozó intézményekben pedig szeptember 15-ig fogadják el.

- a jelentkezőknek a meghatározott vizsgatárgyakból felvételi vizsgát kell tenniük. e kötelezettség alól mentesülnek általános iskolában vagy óvodában képzés nélkül alkalmazott nevelők, akiknek felvételét a művelődésügyi minisztérium indítványozza. az egyetlen a jelentkezőknek természetesen megkülönböztetés a vizsgaanyag tematikáját, a felvételi vizsgák a földművelésügyi minisztérium felügyelete alá tartozó intézményekben - a soproni erdőmérnöki főiskola kivételével - október 15 - november 15. között, a többi felsőoktatási intézményben már jóval előbb, júliusban lesznek. a vizsgák helyéről és időpontjáról a jelentkezők szintén írásbeli értesítést kapnak. megjegyezzük még, hogy a földművelésügyi minisztériumhoz tartozó intézményekben - a soproni erdőmérnöki főiskola kivételével - az oktatási év január 1-én kezdődik és december 31-én fejeződik be.

- a levelező- és esti tagozatok hallgatói félévenként vizsgákat, kollókviumokat, szigorlatokat tesznek, tanulmányaik végén pedig államvizsgáznak - megvédik diplomaterveiket - s tanulmányaik befejezése után a nappali tagozatokon végzett hallgatókéval azonos értékű diplomát kapnak.

a levelező és esti tagozatra történő jelentkezésről szóló hivatalos tájékoztatás teljes szövegét egyébként a művelődésügyi közlöny április 15-i száma közli. /mti/

AE

N

21. kiadás 1961. április 15. 16 óra 55 perc

bb 33. szombaton átadták tatabányán komárom megye legkorszerűbb építőipari munkásszállóját

vid te-lm ki 1961. április 15.

szombaton tatabányán átadták rendeltetésének a megye legkorszerűbb építőipari munkásszállóját. a háromemeletes, központi fűtéssel ellátott, 250 személyes épületben egy-egy modern butorokkal ellátott szobában négyen laknak. minden emeleten melegítő-konyhát és ebben minden lakó részére élélmiszertároló szekrényt építettek. ugyancsak emeletenként külön helyiséget létesítettek a ruhák, cipők tisztításához. minden szinten van társalgó, rádió és televízió. a korszerű konyhában 800 személyre tudnak főzni. /mti/

--

bb 34. tatabányán felépült az ország első automatikus cementtöltő állomása - gyorsabb szállítás, évi ötmillió forint megtakarítás

vid te-lm ki 1961. április 15.

a tatabányai cement- és mészművekben építették fel az ország első automatikus cementtöltő állomását, és szombaton megkezdték az üzemi próbát. az állomással az üzemen termelt cementnek csaknem harmadát, napi 40 vagon cementet tudnak továbbítani. ez naponta nyolcezer papírzsákosat tesz feleslegessé, ugyanakkor jelentősen meggyorsul a szállítás. a töltőállomással lehetővé válik, hogy az épülő váci cementmű tatabányáról is kapjon cementet. az összesen hárommillió forint értékű beruházás már az első évben megtérül, mert az így szállításra kerülő évi 120.000 tonna cementre a megtakarítás ötmillió forint. /mti/

--

8 AE

10

mti belföldi hírek

22. kiadás 1961. április 15. 17 óra 25 perc

bb 32. szakasfts árpád, az országos béketanács elnöke

te-lm sr 1961. április 15.

táviratban üdvözölte a balkáni együttműködési bizottságok április 15-én athénben megnyílt konferenciáját./mti/

bb 35. hétfőtől naponta járnak a vizibuszok - a vígadó téri új állomásról indulnak a kishajók

i hbj/tm-lm vg 1961. április 15.

vasárnaponként már közlekednek a dunán a vizibuszok. a mahart tájékoztatása szerint április 17-től, hétfőtől naponta közlekednek a járatok. az első hajójárat a gellért tértől 10 órakor, újpest, árpád uttól 10.15 órakor indul, s azt követően háromnegyed óránként közlekedik.

a fővárosi kishajózási vállalat arról értesíti a közönséget, hogy a petőfi tér és mangit sziget közötti kishajójárat - az erzsébet hid építkezése miatt - a vígadó téri új állomásról indul./mti/

bb 36. a kisz központi vezetőség vörös vándorzászlójával tüntették ki a gyulai ipari tanulóintézetet

vid fm/ke-lm fm 1961. április 15.

a gyulai 613. számú munkácsy mihály ipari tanulóintézet otthona elnyerte a kisz központi vezetősége és a munkaügyi minisztérium által alapított vörös vándorzászlót. az iskola tanulóit valamennyien résztvevőnek az ifjuság a szocializmusért mozgalomban; eddig 13.000 óra társadalmi munkával segítettek a középítkezéseket, a fürdőtelep létrehozását, a városi „zöldövezet”, fásítását. ezenkívül öt holdnyi kukorica korszerű megművelését vállalták a helyi béke termelőszövetkezetben. célul tűzték ki a holdanként 50 mázsás iltlagtermést.

a jó munka jutalmazásának ünnepét szombaton tartották az intézetben. a kisz központi bizottságának képviselője átadta a gyulai ipari tanulóknak a kisz központi vezetősége és a munkaügyi minisztérium vörös vándorzászlóját a vezetőjéről háromezer forint jutalommal. baukó mihály, a megyei kisz-bizottság titkára mintegy tíz fiatalnak dícsérő oklevelet nyújtott át./mti/

KE

N

mti belföldi hírek

23. kiadás 1961. április 15. 17 óra 25 perc

bb 38. tavaszi munkajelentés: 25.000 hold burgonyát, 15.000 hold kukoricát vetettek el somogyban - sarabolják a mákot, zöldborsót és a cukorrépat

vid ö kz-szb ká 1961. április 15.

a száraz, csapadék nélküli időjárás országszerte megnéhezíti a szántást, vetést növényápolást. az időszervi mezőgazdasági munkák azonban ennek ellenére is jelentősen előbbre jutottak az elmúlt héten. baranyában 1.200 traktor és több mint 10.000 fogat dolgozott egész héten rendszeresen. a kedvezőtlen körülmények ellenére több mint 10.000 holdon vetették el a burgonyát, a napraforgót és a mákot. különösen jó ütemben halad a kukoricavetés: naponta körülbelül 1.000 holdon kerül földbe a mag. megyeszerte megkezdődött a növényápolás. egy hét alatt fél ezer hold mákot, zöldborsót és cukorrépat sarabol- tak meg a szövetkezeti gazdaságokban. a tavaszi szántás az egész megyében befejeződött.

somogyban ugyancsak megkezdődtek a növényápolási munkák. sok kö- zös gazdaságban sarabolják már a cukorrépat és a borsót. a munkaerő zömét azonban a burgonya és a kukorica vetés köti le. a hét végére ebben a megyében 25.000 hold burgonyát és mintegy 15.000 hold kuko- ricát vetettek el. győr megyében a burgonya 69 százalékát, a nap- raforgónak pedig 92 százalékát vetették el a hét végéig. az egész megyében befejeződéshez közel edik a cukorrépa vetése. eddig 16.000 holdat vetettek el abból a fontos ipari növényből, s a tervhez vi- szonyítva már csak néhány száz hold vetni valójuk van. a héten eb- ben a megyében is megkezdődött a kukoricavetés.

az északi fekvésű, hűvös éghajlatu nógrád megyében más év-ekben csak április végén kezdhetők meg a cukorrépa vetését. most már a teljes tervezett területen földbe tették a magot, s a kukoricából is több mint ezer holdat vetettek el. az ország egyik legfontosabb kukoricatermő vidékén, fejér megyében, ugyancsak munkába állították az első kukorica vetőgépeket. a békás megyei közös gazdaságokban, békéscsaba, elék, ujkigyós, gyula, füzeggyarmat és más termelőszö- vetkezeti közösségek határában asszonyok, lányok szívesen dolgoznak a földeken. a tartós, száraz melegben a cukorrépa vetésén szokati mul- korán jelentek meg az első kártételek. a növényvédő gépállomások bri- gádjai azonnal kivonultak, s megkezdtek a porozást./mti/

Dele

24. kiadás

1961. április 15. 17 óra 10 perc

bb 37. eredményes volt a bács megyei mezőgazdasági szakemberek háromnapos határjárása

vid ká/j szb ká 1961. április 15.

az mszmp bács megyei bizottságának kezdeményezésére a megye mezőgazdasági szakemberei, továbbá a járási párt és tanácsai vezetők 3 napos tanulmányi határjáráson vettek számba a termelőszoövetkezetekben alkalmazott új módszereket. szombaton a szemle harmadik napján értekezleten beszéltek meg az eddig leginkább bevált eljárások elterjesztésének lehetőségeit. molnár frigyeshnek, a bács megyei pártbizottság első titkárnak bevezetőjét követő vitában a résztvevők sok hasznos javaslatot tettek, megállapodtak többek között abban, hogy a tataházi pötöfi, dózsa, valamint aranykút-ész termelőszövetkezet példájára másutt is közös banomfukombinátókat hoznak létre. a kiskunhalasi és a kiskunfélegyházi járásban régi tanyák épületeit alakítják át úrra a célra. kunszentmiklóson a termelőszövetkezetek közös gyöngytyúk-telepet építenek fel, számos víz-mel-letti termelőszövetkezet pedig közös kacsatelepet állít fel. több javaslat hangzott el a duna-tisza közli szőlő-, gyümölcs- és zöldségtermesztés fejlesztéséről. néhány közös gazdaságban, ahol már most megvannak a lehetőségek, szőlő-gyökereztető iskolát hoznak létre, a szövetkezeti kertészetek ellátására pedig járásonként központi palántanvelő üzemeket létesítenek. az értekezlet résztvevői megállapodtak abban is, hogy a tapasztalatosere-jellegű határjárást a járásokban is megrendezik. /mti/

bb 39. csúcseredmény a sztálinvárosi hengerműben: szombatra virradó éjszaka ötszázhuszonegy tonna lemezt hengerelt szabó jános brigádja

vid te szb ká 1961. április 15.

a sztálinvárosi meleghengerműben a készsori hengerészek - szabó jános brigádjának tagjai - szombatra virradó éjszaka 521 tonna négyhat milliméteres lemezt hengerelték. ez három tonnával több, mint az eddigi legnagyobb lemezhengerelési teljesítmény.

az előnyújtó sor hengerészai a készsori részére adott bug'kon kívül még további négyszázharminc tonna öntöcsőt hengerelték. /mti/

J. J. J.

N

25. kiadás

1961. április 15. 17 óra 15 perc

bb 40. átadták a kisz központi bizottságának vörös zászlaját a várpalotai vājártanuló otthonnak

vid fm ke szb fm 1961. április 15.

a várpalotai jószerelemesét művelődési házban szombaton átadták a kisz központi bizottságának vörös zászlaját a „Legjobb ipari tanulóotthon,, címért meghirdetett versenyben kiemelkedő eredményt elért várpalotai vājártanuló-otthon növendékének. a munkaügyi minisztérium 305. számú várpalotai vājártanuló otthonának lakói az elmúlt évben a szakmunkásvizsgáka 3.5-ös átlageredménnyel tették le. megszervezték a kollégiumi önkormányzatot, segítették egymást a tanulásban és kisz szervezetük is a legjobbak közé tartozik az iparközpontban.

a szombati ünnepségen gazsó pál, a kisz intéző bizottságának tagja, a központi bizottság osztályvezetője adta át a zászlót. /mti/

bb 41. ötven éves a karcagi énekkar

vid fm/ke szb fm 1961. április 15.

a karcagi énekkar fennállásának fél évszázados jubileumát ünnepli. az évforduló tiszteletére szombaton ünnepi hangversenyt rendeztek a déryné művelődési házban. a debreceni máv filharmónikus zenekar, s a debreceni kodály kórus köszöntötte a jubiláló együttest. /mti/

bb 42. kitéjtetés

k mtth sze szb fm 1961. április 15.

a népköztársaság elnöki tanácsa eredményes munkája elismeréséül 60. születésnapja alkalmából tenkei lászióknak, a 4. kerületi tanács vb. elnökhelyettesének a munka érdemrend kitéjtetést adományozta. a kitéjtetést szombaton dél előtt dobi istván, az elnöki tanács elnöke nyújtotta át. /mti/

J. J. J.

mti belföldi hírek

26. kiadás 1961. április 15. 17 óra 20 perc

bb 43. rónai sándor elvtárs a borsod megyei tanács ülésén

vid fm/ke szb fm 1961. április 15.

szombaton miskolcon ülést tartott a borsod megyei tanács. az ülésen megjelent rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagja, az országgyűlés elnöke és prieszol józsef, az mszmp központi bizottságának tagja, a megyei pártbizottság első titkára is.

busznyák andrás, a mezőgazdasági osztály vezetője beszámolt a februárban tartott közös párt- és tanácsülés határozatainak végrehajtásáról. megállapította, hogy a hozott határozatok alapján a mezőgazdasági munkák őszi elmaradását sikerült pótolni. jelenleg már csak mintegy 38.000 hold szántás van még hátra, elsősorban a vízjárta területeken. a következő években a tsz-ek a tájegységeknek megfelelően végzik a szerződéses növénytermesztést, hogy biztosítsák a termékek előállítását. a mezőgazdasági növényfajtákat természetesen.

a tanácsülés megtárgyalta és elfogadta az új szőlő- és gyümölcs-telepítési tanácsrendeletet. a rendelet kijelöli a szőlő- és gyümölcs-telepítésre alkalmas körzeteket, meghatározza a telepíthető fajtákat, a művelés módjait. külön fejezetben foglalkozik a tokaj-hegyaljai zárt borvidék telepítési és művelési problémáival.

a tanácsülés megtárgyalta és elfogadta a múlt évi községfejlesztési alap felhasználásáról beérkezett jelentést. tavaly gazdasági munkával és a lakosság által rendelkezésre bocsátott anyaggal együtt 102 millió forintot költöttek községfejlesztésre. ebből többek között 10 iskolai tantermet, 26 művelődési házat építettek. ezenkívül 150.000 négyzetméter utat és járdát, valamint csaknem négy kilométernyi vízvezetékot létesítettek.

a községfejlesztési tervek végrehajtására az eddigi járás versenyen indított. a legjobb eredményt elért eddigi járást 70.000 a szecsei járást 50.000, a szikszói járást és ózd város 30.000-30.000 forinttal jutalmazták. /mti/

bb 44. magyarul beszélő francia professzor debrecenben

vid fm/ke szb fm 1961. április 15.

a debreceni kossuth lajos tudományegyetem vendégeként két hétre debrecenbe érkezett jean parron, a párizsi sorbonne egyetem bölcsészeti kara általános nyelvészeti intézetének professzora. jean parron professzor beszél magyarul, s magyar nyelvű tanulmányokat végzett hazánkban. a jövő hét elején budapestén tart előadásokat, majd visszatér debrecenbe. /mti/ nyelvészeti

Zel

N

mti belföldi hírek

27. kiadás 1961. április 15. 17 óra 20 perc

bb 45. megtartották a tit csongrád megyei küldöttválasztó gyűlését

vid fm/ke szb fm 1961. április 15.

a tit csongrád megyei szervezete szombaton tartotta küldöttválasztó gyűlését. a tanácskozáson részt vett felcsuti lászló, a tit főtitkárhelyettese és osváth béla, a tit országos irodalmi választmányának titkára is.

dr. halász előd egyetemi tanárak, a tit csongrád megyei elnökök megnyitóját dr. ormos pál főorvos, megyei alelnök ismertette a szervezet elmúlt három évi munkájának eredményeit, beszámolt arról, hogy az ez idő alatt megtartott mintegy négyezer előadást több mint háromszáz ezren hallgatták meg a megyében, az üzemi munkásoknak tartott rendezvények száma három év alatt megháromszorozódott, s ötszörösére nőtt a fejlett mezőgazdasági termelési módszereket ismertető előadások száma. megemlékezett az évről-évre fokozódott az érdeklődés az irodalmi, a művészeti és a csillagászati témák iránt.

a küldöttgyűlés résztvevői a beszámolót követő vita után elhatározták, hogy a jövőben tovább növelik a termelőszövetkezetekben tartandó agronómiai előadások számát. ismeretterjesztő munkával segítik a megye 15 éves öntözési tervének megvalósítását. a helyi növénykultúrák, a makói hagyma, a szegedi paprika és a szegedi járás homokföldjein a szőlő és a gyümölcs termesztésének nagyüzemi módszereit ismertetik a mezőgazdasági akadémiákon és anketokon. növelik majd a munkásakadémiák számát is. határozatot hoztak a városokban és a falvakban a szervezett klubélet megteremtésére, a mezőgazdasági szakembereknek a tit-be való nagyobb számú bevonására, és a helyi problémákkal foglalkozó ismeretterjesztő kiadványok kiadására.

végül megválasztották a tit megyei vezetőségét és az országos tanácskozás küldöttjeit. /mti/

Zel

28. kiadás

1961. április 15.

18 óra 05 perc

bb 46. a tiszaménati vegyiművekben tartotta ülését a szolnok megyei képviselőcsoport

vid hné vm fm

1961. április 15.

szombaton szolnokon a tiszaménati vegyiművek tanácsstermében tartotta ülését a szolnok megyei képviselőcsoport. a tanácskozáson résztvett czinég Lajos altábornagy, honvédelmi miniszter, a megye országgyűlési képviselője, Vass Istvánné, az országgyűlés alelnöke, Csáki István, a megyei pártbizottság első titkára, Váczi Sándor, a megyei pártbizottság titkára, a képviselőcsoport vezetője, valamint a megye országgyűlési képviselői. a tanácskozáson megjelentek a nehézipari minisztérium, a kohó-és gépipari minisztérium és az építésügyi minisztérium küldöttjei is. a tanácskozást megelőzően a képviselők és a meghívott vendégek megtekintették az épülő új kén-savgyárat, szuperfoszfát üzemet és látogatást tettek a már működő kén-savüzemben. ezt követően a vegyiművek nagytermében azokról a gazdaságos és jó módszerekről tanácskoztak, amelyek segítségével csökkenthetik a határidőket és mielőbb befejezhetik a két üzem építését. ezt követően kapás-rezso, a szolnoki városi tanács vb. elnökének előterjesztése alapján a képviselők a tiszaménati város 15 éves fejlesztésének problémáját is megtárgyalták. /mti/

bb 48. megjutalmazták az ország legjobb mezőgazdasági technikumát

k áe/ká vm mi

1961. április 15.

a földművelésügyi minisztériumban most értékelték a mezőgazdasági technikumok versenyének eredményét, az elméleti és gyakorlati tanulmányi színvonal és a termelőszövetkezeteknek nyújtott társadalmi segítség alapján első helyezett a váci, második a gyöngyösi, harmadik a kiskunhalasi technikum lett.

a váci táncsics Mihály mezőgazdasági technikumban szombaton délután petőházi Gábor földművelésügyi miniszterhelyettes adta át a miniszter-vándorászlóját és a tízezer forintos pénzjutalmat. /mti/

29. kiadás

1961. április 15.

18 óra 05 perc

bb 46. osztrák vendégek győr megyében

vid fm/ke vm fm

1961. április 15.

az mszmp győr megyei bizottságának vendégeként Ausztriából 35 községi képviselőtestületi tagból álló küldöttség érkezett Győr megyébe. a vendégek ellátogattak Mosonmagyaróvárra, megtekintették a mezőgazdasági akadémiát és a város több szociális intézményét. szombaton felkeresték Győr város létesítményeit is: többek között a Wilhelm pieck vagon és gépgyár ölcsődjét, az új városi bölcsődét, az építőipari technikumot, a bercsényi gimnáziumot, az iparitanuló várost. megnézték a vármúzeumot és az új győri lakótelepeket.

Vasárnap Sopron nevezetességivel ismerkednek, ellátogatnak Fertődre, s a nagylőzsi szociális otthonba. /mti/

bb 47. nyikolaj Vlaszov szekszárdi sírját felkeresték hozzátartozói

vid fm/ke vm fm

1961. április 15.

nyikolaj Vlaszov szovjet gárdaórmagy - aki hazánk felszabadításáért életét áldozta - a szekszárdi szovjet hősi temetőben nyugszik. az mszmp tolna megyei bizottságának meghívására szekszárdra látogatott Marija Vlaszova, a hős szovjet tiszt özvegye és fia, nyikolaj Vlaszov bányamérnök. a vendégeket szombaton Prantner József, az mszmp megyei bizottságának első titkára fogadta. Marija Vlaszova és fia egy hetet tölt tolna megyében. /mti/

bb 50. hivatalos nyereményjegyzék a Lotto 15. játékhetéről

vm mi

1961. április 15.

a Lotto 15. játékhetére beérkezett 4,701,007 szelvény. öt találatos szelvény nem volt, négy találatot 39 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 90.403,75 forint. a háromtalálatos szelvények száma 3,541, ezekre egyenként 497,50 forintot fizetnek, két találatot 102,472 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 17,20 forint. /mti/

17, 10

[Handwritten signature]

mti belföldi hírek

30. kiadás 1961. április 15. 22 óra 15 perc

bb 52. komócsin zoltán adta át a kisz központi bizottságának ajándékát a kongresszusi versenyben győztes tataházi petőfi termelősövetkezet kisz-fiataljainak

t vid sr vm mi 1961. április 15.

Ifjúsági nagygyűlést rendeztek a bács megyei tataháza községben, ahol a petőfi termelősövetkezet kisz fiataljai a kisz első kongresszusának tisztelgetésre indított országos versenyben a legjobb eredményt érték el. a múlt évben több mint 1.300 óra társadalmi munkát végeztek a közös gazdaságban. többek között megjavítottak másfél kilométer hosszú bekötőutat, s a dűlőutak mentén 2.000 facsemetét ültettek el. a fiúk átlagosan 300, a lányok pedig 250 munkaegységet teljesítettek. a szövetséget egyik 25 holdas kukorica-telőről - májusi morzsolttra átszámítva - 31 mázsás átlagtermést takarítottak be. jó munkájukat a kisz központi bizottsága versenyzáslóval és egy televíziós készülékkel jutalmazta. az ajándékot komócsin zoltán, a kisz központi bizottságának első titkára ünnepélyesen adta át a termelősövetkezet fiataljainak. /mti/

bb 51. a belkereskedelmi minisztérium közli

i kf/kf vm vg 1961. április 15.

hogyan április 17-től, hétfőtől a nem szállodákban működő bárók hétköznaponként éjjel után 1, illetve 2 óráig tartanak nyitva. /mti/

bb 53. időjárásjelentés

hné/gy/mi 1961. április 16.

a meteorológiai intézet jelenti április 15-én, szombaton este 18 órakor:

zaporok, zivatarok

várható időjárás vasárnap estig: felhőfelvonulások, több helyen záporosó, zivatar, mérsékelt időnként megélénkülő szél, a nappali felmelegedés vasárnap kisse mérséklődik.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 19-24 fok között,

a duna vízállása szombaton reggel budapestnél: 357 cm.

/mti/

PK

TL

mti belföldi hírek

31. kiadás 1961. április 15. 22 óra 25 perc

bb 54. átadták a kisz központi bizottságának vörös vándorzászlaját a székesfehérvári ipari tanulóknak

vid tr vm mi 1961. április 15.

berecz jános, a kisz központi bizottságának tagja székesfehérvárott szombaton ünnepélyesen átadta a kisz központi bizottsága vörös vándorzászlaját a 323 számu ipari tanuló intézet fiataljainak. a jutalmat a legjobb ipari tanuló részére kezdeményezett versenyben érdemelték ki. az ünnepségen szabó istván, az intézet igazgatója méltatta a fiatalok eredményeit. a száznegyvenegy tanuló közül száznegyven vett részt tavaly az ifjúság a szocializmusért mozgalomban, az olvasómozgalomban ötven arany, negyven ezüst és harminc bronzérmét szereztek. az ipari tanulók résztvettek a társadalmi megmozdulásokban is: építették a székesfehérvári békeli ligetet és vidámparkot, segítettek a termelősövetkezeteknek. a város és a megye különböző építkezéseiben hárommillió forint termelési értéket állítottak elő. átlagosan nyolcvan munkóra jutott egy-egy fiatalra.

a szép eredmények mellett igyekeztek eléget tenni a tanulmányi követelményeknek is: tanulmányi átlaguk 3.53 volt. /mti/

bb 56. muzsikáló nagyvilág - a vasas zenei fesztivál szombati programja

t hi/sze vm mi 1961. április 15.

a vasas együttesek zenei fesztiváljának szombat esti, muzsikáló nagyvilág című műsora távoli népek zenéjével, nemzeti dalkultúrájával ismertette meg a vasas székház dísztermében egybeült nagyszámu hallgatóságot.

daloló szomszédainkat a maros rudolf által csokorba fűzött és feldolgozott szvit-cseh, lengyel, bolgár, román, belorusz és orosz népdalok sorozata - mellett szvesnyikov kíséret nélküli orosz népdal-kórusa, továbbá pengetős zenekarra írt volga-vidéki népdalok képviselték, az ózdi kohászati üzemek vegyeskarának tolmácsolásában. északi rokonaink dalaiból a közismert finn dal és egy magyarországon még el nem hangzott sibelius-kórus - a honszeretet - adott izelítőt.

a műsor érdekessége a távol-kelet és afrika néhány népdala, amelyek eredeti nyelvi megszólaltatásához a hazánkban megforduló kínai, indonéz, néger és arab vendégek nyújtottak hasznos segítséget.

/folyt.köv./

TL

mti belföldi hírek

32. kiadás

1961. április 15.

22 óra 35 perc

/bb 56. muzsikáló nagyvilág... f. folyt./vm

a kínai népdalokat Vass Lajos dolgozta fel. Vegyeskarnak, az indonéz szigetek és afrika ébredő népeinek dalait kincses, József fiatal zeneszerző ültette át kórusok számára.

a „zenés utazás” programját magyar szerzők népdalkompozíciói zárták: Bartók, Kodály, Bárdos és Kadosa egy-egy művét adta elő nagy sikerrel a beloiannisz gyár zenekara és a tisztviselői áramszolgáltató vállalat énekkara./mti/

bb 55. színjátszó fesztivál hort tisz-községben

vid fm/ke vm fm

1961. április 15.

hort termelőszövetkezeti község művelődési otthonában szombaton egyhetes színjátszó fesztivál kezdődött. a hatvani járás községeinek, üzemének színjátszó csoportjai mérik össze tudásukat. szombaton az első bemutatót a zagyvaszentői művelődési ház színjátszó csoportja tartotta rozov: felnőnek a gyerekek című darabjával./mti/

bb 57. a belorusz művészegyüttes nagyszerű hangversenye csepelen

t fe/tr vm mi

1961. április 15.

szombat este zsufolásig megtöltötte a közönség a csepeli sportcsarnok nézőterét. az egyhónapos vendégszerelésre hazánkba érkezett 75 tagú belorusz ének-és táncegyüttes itt lépett fel először. a közönség nagy szeretettel üdvözölte az együttest, kifejezésre juttatta, hogy bennük is annak az országnak és népnek hírnökeit köszöntik, amely előtt a napokban az egész világ tisztelget. drucker tibornak, a csepeli munkásotthon igazgatójának üdvözlő szavaira g.i. citovics, az együttes művészeti vezetője válaszolt.

az együttes tagjai magasszintű, gazdag műsorral örvendeztették meg a közönséget. bevezetőül az énekkar magyar nyelven énekelt el az üdvözlőtézűtűn kuznyecov zenéjére dicsőség a pártnak című művet, majd a nyeman folyóról, hazájuk tájairól énekelték, táncaikban a népszokásokat, a kolhoz dolgozóinak örömeit és szórakozását elevenítették meg. az est az együttes meleg ünneplésével ért véget, a csepeli munkások ajándékokat és virágcsokrokat nyújtottak át a művészeknek./mti/

mk

TL

MTI

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 152-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1. kiadás

1961. április 16.

7 óra — perc

bb. 1. új, nagy teherbírású cementszállító vasuti kocsikat tervezett a vasuttermék - négy emelet magasságra, fujja fel, a rakományt a légnyomás

i tz/gv/vg

1961. április 16.

teljes egy éve van már üzemben az az öt különleges vasuti kocsi, amelyet a MÁV vasuttermék üzem vállalatának tervezte alapján a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyár készített a cementszállítás egyszerűsítésére és gyorsítására. a 26.5 tonna súlyú négytengelyes kocsi négy hatalmas, egyenként 10 tonna cement befogadására alkalmas tartályt hord. a cementet felülről öntik be a tartályokba, kirakodáskor pedig 2-3 atmoszférás levegő nyomása fujja ki, körülbelül tíz perc alatt az egész negyven tonnát, akár 10-16 méter magasra is. így tehát a felhordást is maga a kocsi intézi el, még ha a felhasználó üzem esetleg több emelet magasságban tárolja is a cementet.

a kocsi feleslegessé teszi a cementszállításnál a drága és könnyen szakadó, tehát gyakran anyagvesztést okozó külföldi papírzsákokat, s azonkívül a munkát is nagy mértékben megkönnyíti és meggyorsítja, ami viszont a kocsipark jobb kihasználását teszi lehetővé.

az eddigi rendkívül kedvező tapasztalatok alapján a vasuttermék most egy újabb ugyanilyen megoldású, de még nagyobb teljesítményű cementszállító kocsit tervezett. az új típusú tartályai magasabbak, így a kocsi 55 tonna cementet szállíthat egyszerre, önsúlya viszont ennek ellenére több mint 7.5 százalékkal kevesebb: 24,5 tonna

az új nagy teljesítményű cementszállító vasuti kocsik gyártása rövidesen megkezdődik a győri wilhelm pieck vagon- és gépgyárban.

/mti/

bb. 2. sok a jelentkező a mávaut-nál az április végi - májusi kirándulásokra - hétköznaponként mintegy 100, vasárnaponként 130-140 autóbusz indul utnak

i hbj/gg/gv/vg

1961. április 16.

a jó idő az idén már április elején a hármas ünnepeken a hegyekbe csalogatta a természet kedvelőit, s a kirándulókedv azóta sem csitult.
/folyt. köv./

mk

TL